

ÇEVRE VE ÇEVRE KİRLİLİĞİ NEDİR?

1972 yılında İsveç'in Stockholm kentinde yapılan Birleşmiş Milletler Çevre Konferansında alınan bir kararla, 5 Haziran günü Dünya Çevre Günü olarak kabul edildi.

Dünyada hızla artan çevre sorunlarına dikkat çekmek ve çözüm üretmek amacıyla her yıl 5 Haziran'da kutlanan "Dünya Çevre Günü"nü bu seneki temel konusu "İklim Değişikliği Ve Küresel ısınma idi.

Sanayileşme ve kentlerdeki nüfus yoğunlukları, çevre sorunlarının artmasına sebep olmuştur. Bütün ülkelerin ortak sorunu haline gelen çevre kirlenmesi, günümüzde insan sağlığını tehdit eder boyutlara ulaşmıştır. Ölümlere sebep olan solunum yolu hastalıklarının çoğu hava kirliliği sonucunda oluşmaktadır. Balıklar, çevre kirlenmesinden en çok zarar gören canlıların başında gelir.

Sanayi atıkları, spreyler, yakıtlarla ortaya çıkan gazlar, dumanlar, petrol ve ilaç atıkları, plastik ürünler, suni gübreler ve çöpler çevre kirlenmesine sebep olan en önemli etmenlerdir. Çevre kirlenmesini, insanın doğaya verdiği zarar olarak da tanımlayabiliriz. Doğanın korunması ve tahribatının engellenmesi zorunludur. Gelecek nesillere iyi bir çevre bırakmak için kirlenmeleri mutlaka önlemek, yeşil alanları ve hayvanları koruyup çoğaltmak gerekir. Bilinçsizce sağa sola attığımız plastik ürünlerin doğada 400 yıl kadar çürümeden kalabildiğini söylersek, karşı karşıya kaldığımız tehlikenin boyutlarını biraz olsun anlayabiliriz. Çevrenin kirlenmesini önlemek için üzerimize düşen görevleri mutlaka yapmalıyız.

Çevre sorunları, nüfus artışı, kentleşme ve sanayileşmenin bilinçsiz yapılanma sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

İnsanın çevredeki doğal kaynakları değerlendirmesi olağan bir süreçtir, ancak kaynakların düzensiz ve kötü kullanımı endüstriyelleşme adına çevreye önem verilmemesi sonucu doğa kendisini yenileyemez ve dengesini koruyamaz hale gelmiştir. İnsanların sadece kendilerini ve bugünü düşünmeleri sonucu gelecek nesillere yeterli kaynak ve temiz bir çevre kalmayacaktır.

ÇEVRE KİRLİLİĞİ UNSURLARI

- 1)DOĞAL ÇEVRE KİRLİLİĞİ
- 2)HAVA KİRLİLİĞİ
- 3)SU KİRLİLİĞİ
- 4)YÜZEY KİRLİLİĞİ

ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN NEDENİ:

sanayileşme değildir.
insan sağlığını umursamaz
biçimde sanayileşme,yerleşme ve teknoloji kullanımındır.

SU VE YÜZEY KİRLLENMESİNİN NEDENLERİ NELERDİR:

Fabrikalardan, Kent Kanalizasyonlarından Deniz, Göl Ve Akarsulara Bırakılan Kimyasal Atıklar, Zehirli Tarım İlaçları, Denetimsiz Nükleer Santrallerin Radyoaktif Atıkları Su Ve Yüzey Kirliliğine Neden Olurlar.

İnsan Vücudunun Temel Yapı Maddesi Olan Su Ve Su Kaynakları Da Çevre Kirliliğinden Nasibini Almıştır...

Yeryüzündeki Doğal Su Kaynakları Denizler, Göller, Akarsulardır, Doğal Bir Kaynak Olan Su Doğada Kaybolmaz.

Yeryüzünde Kullanılan Su Buharlaşıma Ve Terleme İle Tekrar Atmosfere Gider Ve Yağmur Olarak Tekrar Yeryüzüne Düşer Bu Döngü Sürekli Devam Eder.

Ancak Suyun Dış Kaynaklar Tarafından Kirlenmesi Sonucu Suda Yaşayan Canlılar Ve Suların Kullanımı Sonucu İnsan Ve Bitki Sağlığı Olumsuz Etkilenir.

ÇEVRE KİRLİLİĞİ NELERE YOL AÇAR?

Çevre kirlenmesi, canlıların ve bitkilerin ekolojik dengesini bozarak süregelen hastalıklara ve onların yok olmalarına yol açar. İnsanlarda görülen en yaygın sonucu; çeşitli solunum yolları, göz hastalıklarıyla, kanserin artması ve çocukların gelişmesinde yarattığı önemli engellerdir.

ÇEVRENİZİ TEMİZ TUTTUĞUNUZDA DOĞAMIZ AYAKTA KALACAK GELECEK NESİLLERE MİRAS BIRAKACAĞIMIZ BİRŞEYLER OLACAK

HAVA KİRLİLİĞİNİN ETKENLERİ:

Çevremizi saran, soluduğumuz ve yaşam için önemli öğelerden biri olan havanın, doğal bileşiminin değişime uğrayarak insan sağlığına zararlı bir özellik kazanmasına hava kirliliği denir.

Hava kirliliğine neden olan kirletici kaynaklar;

Sanayi kuruluşları: Çeşitli kirletici gaz ve maddeleri bacaları aracılığı ile havaya yaymaktadır. Termik santraller: yüksek oranda Kükürtdioksit emisyonları nedeniyle çevreye ciddi zararlar vermektedir. Ülkemizde bitki örtüsü tarımsal üretim ve ormanlarda kayıplara neden olmuştur. Yakma tesisleri: evsel ve endüstriyel çeşitli atıkların yakılması sonucu oluşan emisyonlar atmosfere yayılmakta ve canlı yaşamını olumsuz etkilemektedir.

Konut ve işyerleri: ısıtılması için kullanılan yakıtların yanması sonucu oluşan gazların bacalardan atmosfere yayılması

Taşıt araçları: tüm motorlu taşıtların kullandıkları yakıtın yanması ve egzozdan havaya verilmesi

Orman ve bitki örtüsünün yanması

Yanardağlar

Maden ocakları

HANGİ MALZEME NEYE“GERİ DÖNÜŞÜYOR”

CAM

Renkli camlar yine kendi renklerinde yeni bir cam ürüne, saydam/renksiz camlar ise renksiz ya da renkli cama sonsuz kez ve %100 oranında geri dönüştürülebilirler.
Ülkemizde cam geri dönüşümü belirli noktalara bırakılan cam şişe kumbaralarıyla sağlanmaktadır.

METALLER

Metal içecek kutuları yine metal içecek kutuları ve madeni konserve ambalajlarına dönüştürülebilirken, madeni konserve ambalajları yalnızca yine konserve ambalajlarına dönüşebilir

PLASTİKLER

PET: Halı tabanları,uyku torbaları,oto yedek parçaları, can kurtarma yastıkları, piknik masaları üretilir.

HDPE: Geri kazanılmış HDPE' den ürünler ise çöp kovaları, stadyum bankları, drenaj malzemeleri, golf torbaları, paletler, vb.

PVC: Kanalizasyon borusu, yol plakaları, marley, vs.

LDPE: Branda, yer tuğlası, çöp kutusu

PS: Yalıtım malzemesi, yumurta kartonları, menfezler

PP: Sinyal lambaları, kablolar, bisiklet dişli kutuları

KAĞIT / KARTON

Kağıt ve kartonlarının geri dönüşümünde downcycle durumu vardır.
Kullanılmış gazete kağıdı üzerinde fazla bir işlem yapılmadan tuvalet kağıdına dönüştürülebilir.

Türkiye'de Tetra-Pak ve Tetra-Brik olarak bilinen içecek kutuları ise tümüyle preslenip suntaya dönüştürülür.

BUNLARI BİLİYORMUSUNUZ

- Ülkemizde yılda yaklaşık bir milyon ton kağıtla gereksiz yazışma yapıldığını...
- İnsanların birbirine gönderdiği kağıtların %44'ünün okunmadığını, ve bir insanın ömrünün
- 8 ayını gereksiz yazışma zarflarını açarak geçirdiğini
- 1 kağıdın 5 kez yeniden kullanılabilceğini
- 70 kg. atık kağıdın 1 ağaç kurtardığını

Atık kağıdın ağaç yerine kullanılmasıyla,

- %25-70 Enerji Tasarrufu
- %60 Hava Kirliliğinde Azalma
- %40 Su Kirliliğinde Azalma
- %60 Su Tasarrufu

-%40 öp Hacminde Azalma Saęlanabileceęini..

Bir büyük kayın ağacının,
72 kişinin günlük oksijen ihtiyacını karşıladığını

Bir cam şişenin doğada 4000 yıl, plastiğin 1000 yıl, bir teneke kutunun 10-100 yıl, cikletin 5 yıl, sigara filtresinin 2 yıl süreyle yok olmadığını Biliyorsunuz.

İSRAF ETMEMEK KAZANMAKTIR,

Ülkemizde kişi başına günde çıkan atık miktarı:
1 kg

Türkiye’de Yılda Üretilen Evsel Atık Miktarı :
20 milyon ton

Geri kazanabilir atık miktarı:
2.4 – 3 milyon ton

Geri kazanılabilir atıkların çöplerde kapladığı alan :
%35

Yıllık 3 milyon ton atığın ekonomik değeri
150 trilyon